



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 536/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. Ing. J. S., L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. Ing. J. S. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2012 doručená sťažnosť Mgr. Ing. J. S., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Konanie sa začalo podaním žalobného návrhu voči sťažovateľovi na Okresnom súde Bratislava III dňa 08. 01. 2007. Bola vedená pod č. k. 40 Ro 09/2007. Po vzniku Okresného súdu Pezinok bola vec dňom 01. 01. 2008 odstúpená na ďalšie konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Pezinok...

podal sťažovateľ (odporca) dňa 18. 08. 2008 (úprava podaním dňa 02. 02. 2009) vzájomný návrh...

Až po podaní vzájomného návrhu sťažovateľom... doručil navrhovateľ... Okresnému súdu Pezinok dňa 27. 03. 2009 návrh na zámenu účastníka konania na strane navrhovateľa...

Listinné dôkazy, ktoré navrhovateľ pripojil k tomuto návrhu... porušovateľ ani ku dnešnému dňu nedoručil sťažovateľovi...

Súd nekonal o vzájomnom návrhu sťažovateľa voči navrhovateľovi... uznesením č. k. 5C/895/08-147 zo dňa 03. 08. 2010 pripustil prednostne zmenu účastníka na strane navrhovateľa...

Porušovateľ však namiesto ústavne konformného konania po viac ako 3 a 3/4 roka zjavnej vlastnej nečinnosti o vzájomnom návrhu od 18. 8. 2008 (úprava 2. 2. 2009)... rozhodol dňa 24. apríla 2012 uznesením č. k. 5C/895/08-196... o vylúčení vzájomného návrhu odporcu (sťažovateľa) na samostatné konanie, ktoré t. č. vedie Okresný súd Pezinok pod č. k. 8C 101/2012.

Od 08. 01. 2007 nebol vo veci vykonaný súdom žiaden relevantný úkon, nebolo vytyčené ani len jedno pojednávanie či už Okresným súdom Bratislava III alebo Okresným súdom Pezinok...

Porušovateľ ku dňu podania sťažnosti aj napriek sťažnosti na prieskum adresovanej predsedovi súdu nevytyčil termín pojednávania:

1) o návrhu navrhovateľa zo dňa 05. 01. 2007, doručený súdu 8. 1. 2007 ani za viac ako 5 rokov a 8 mesiacov fatálnej nečinnosti

2) o vzájomnom návrhu odporcu (sťažovateľa) – ani za viac ako 4 roky fatálnej nečinnosti...

Vo veci porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov od 05. 01. 2007 ako aj v časti vzájomného návrhu odporcu podal sťažovateľ sťažnosti na prieťahy u predsedu Okresného súdu Pezinok listom zo dňa 24. 05. 2012, doručená súdu dňa 24. 05. 2012...

Sťažovateľ k prieťahom vo veci konania o návrhu navrhovateľa od 08. 01. 2007 (listom zo dňa 05. 01. 2007) a taktiež vo veci vzájomného návrhu odporcu neprispel. Okresným súdom Pezinok mu nebola poskytnutá rýchla a efektívna ochrana, súd ad hoc vykonával neefektívne úkony, ktoré za viac ako 5 rokov a 8 mesiacov nesmerovali k vydaniu rozhodnutia, ergo doposiaľ nerozhodol...

Vec o pôvodnom návrhu ako aj o vzájomnom návrhu... má pre sťažovateľa mimoriadny význam, pričom súd... pochybil svojvoľným vylúčením vzájomného návrhu na samostatné konanie...

Obe veci spolu súvisiace sú jednoduché, právne a skutkovo nezložité.

Sťažovateľ k prieťahom vinou nečinnosti a porušenia zásady rýchlosti súdneho konania zo strany porušovateľa neprispel.

Stav neistoty o výsledok konania trvá viac ako 5 rokov a 8 mesiacov. Sťažovateľ vyčerpал všetky možnosti...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo Mgr. Ing. J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok č. k. 5 C 895/2008 porušené bolo

2. Okresnému súdu Pezinok v konaní vedenom pod č. k. 5 C 895/2008 sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov

3. Okresnému súdu Pezinok sa vo veci vzájomného návrhu sťažovateľa zo dňa 18. 08. 2008 vedeného pod č. k. 8C/101/2012 (predtým č. k. 5 C 895/2008) sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov

4. Mgr. Ing. J. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5. 666,66 €..., ktoré je Okresný súd Pezinok povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu

5. Mgr. Ing. J. S. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €..., ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. E. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie a prerokovanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 895/2008.

Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhoval ústavnému súdu, aby prikázal okresnému súdu konať aj vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 8 C 101/2012 bez zbytočných prietáhov (ide o konanie o vzájomnom návrhu sťažovateľa právoplatne vylúčenom na samostatné konanie) bez toho, aby sa súčasne v petite sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Ústavný súd preto posudzoval sťažnosť sťažovateľa len vo vzťahu ku konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 5 C 895/2008 (prirodzene, v rámci tohto konania aj postup súdu a jeho procesné úkony súvisiace so vzájomným návrhom sťažovateľa do času, keď bol tento právoplatne vylúčený na samostatné konanie) a neskúmal postup súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 101/2012, keďže porušenie svojich práv sťažovateľ v tomto konaní nenavrhoval vysloviť v petite sťažnosti.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že posudzované konanie sa začalo 8. januára 2007, keď bol navrhovateľom JUDr. M. K. doručený návrh na začatie konania Okresnému súdu Bratislava III proti sťažovateľovi ako odporcovi o zaplatenie sumy 638 428 Sk s príslušenstvom. Okresným súdom Bratislava III bolo konanie vedené pod sp. zn. 40 Ro 9/2007. Okresný súd Bratislava III dňa 26. januára 2007 vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 40 Ro 9/2007, proti ktorému sťažovateľ 12. februára 2007 podal odpor.

Od 1. januára 2008 vo veci konal novozriadený vecne a miestne príslušný okresný súd, ktorý viedol konanie pod sp. zn. 5 C 895/2008.

Okresný súd v júni 2008 zaslal výzvu navrhovateľovi na predloženie dokladov a podanie sťažovateľa doručené 18. marca 2008 na vyjadrenie.

Dňa 10. novembra 2008 okresný súd uznesením č. k. 5 C 895/2008-96 priznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odpor.

Sťažovateľ 2. februára 2009 doručil okresnému súdu vzájomný návrh, ktorým si uplatnil voči navrhovateľovi nárok na zaplatenie sumy 10 000 000 Sk.

Navrhovateľ 7. apríla 2009 doručil okresnému súdu návrh na pripustenie zámeny účastníkov na strane navrhovateľa v dôsledku postúpenia pohľadávky voči sťažovateľovi, ktorá je predmetom konania.

Okresný súd 30. apríla 2010 vyzval spoločnosť, ktorá mala vstúpiť do konania na miesto pôvodného navrhovateľa, či súhlasí so svojím vstupom do konania, a 21. mája 2010 bol súdu doručený súhlas tejto spoločnosti s jej vstupom do konania.

Uznesením č. k. 5 C 895/2008-147 z 3. augusta 2010 okresný súd pripustil zámenu účastníkov na strane navrhovateľa, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie a ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 11 Co 53/2010-163 z 28. októbra 2010 potvrdil. Spis sa nachádzal na krajskom súde od 29. septembra 2010

do 29. novembra 2010. Po vrátení spisu okresný súd 2. decembra 2010 doručoval uznesenie krajského súdu účastníkom, resp. ich zástupcom.

Dňa 18. augusta 2011 okresný súd vyžiadal z Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave znalecký posudok súvisiaci s predmetom posudzovaného konania, ktorý bol doručený 2. septembra 2011.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 895/2008-196 z 24. apríla 2012 vylúčil vzájomný návrh sťažovateľa (podaný súdu 2. februára 2009) na samostatné konanie z dôvodu, že tento sa týkal pôvodného navrhovateľa, ktorý už nie je účastníkom konania, keďže na jeho mieste sa stal účastníkom iný subjekt. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 9. mája 2012 a v ďalšom bolo konanie o tomto vzájomnom návrhu vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 C 101/2012.

Sťažovateľ podal 24. mája 2012 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá bola vybavená prípisom sp. zn. Spr. 2070/2012 z 19. júna 2012 ako nedôvodná. Na žiadosť sťažovateľa prešetril vybavenie jeho sťažnosti na prietahy v konaní predsedom okresného súdu podpredseda krajského súdu, ktorý prípisom sp. zn. Spr. 2196/2012 z 8. augusta 2012 vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako čiastočne dôvodnú a okrem iného uviedol:

„Po preštudovaní obsahu príslušného spisového materiálu v reakcii na Vašu námietku týkajúcu sa prietahov v konaní sp. zn. 5C 895/2008 musím konštatovať, že v časovom období od pokynov zákonného sudcu zo dňa 09. 01. 2009... do vydania pokynu na vypracovanie uznesenia o zámene účastníkov konania dňa 23. 12. 2009 a rovnako v období od doručovania rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 02. 12. 2010 do ďalšieho úkonu okresného súdu zo dňa 15. 08. 2011, došlo na okresnom súde k neprimeranému predlžovaniu konania sp. zn. 5C 895/2008.

Z hľadiska časového obdobia rozhodovania o Vašom protinávrrhu bolo z predmetného spisového materiálu taktiež zistené, že...

Na základe vyššie uvedených skutočností musím konštatovať, že od zaslania rozhodnutia odvolacieho súdu účastníkom konania dňa 02. 12. 2010 došlo na okresnom

súde aj k neprimeranému predlžovaniu konania ohľadom rozhodnutia o vylúčení protinávru odporcu smerujúceho ešte voči pôvodnému navrhovateľovi... na samostatné konanie, keď o tomto bolo rozhodnuté až uznesením okresného súdu č. k. 5C 895/2008-196 zo dňa 24. 04. 2012.

V nadväznosti na uvedené mám za to, že tieto skutočnosti zakladajú čiastočnú dôvodnosť Vašej sťažnosti...“

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Iným právnym prostriedkom, ktorý poskytuje ochranu sťažovateľom označenému základnému právu, je sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ využil túto zákonnú možnosť ochrany svojho základného práva a sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu podal (jej vybavenie žiadal tiež prešetriť krajským súdom podaním z 13. júla 2012, pozn.), ale urobil tak len formálne v krátkom čase (24. mája 2012) pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (24. septembra 2012), preto jej nemožno pripísať účinky, ktoré by taká sťažnosť mala mať, ak by okresný súd dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. I. ÚS 432/2012).

Ústavný súd opakovane rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníkov konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že nielenže využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona o súdoch, ale aj ak uplynie primeraná (rozumná) doba, aby súd sám odstránil tento nesporne protiprávny stav.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľovi nebráni, aby v prípade, ak by okresný súd ani v ďalšom priebehu konania nepostupoval efektívne a plynulo, podal v tej istej veci opätovne sťažnosť ústavnému súdu, ale riadne ústavnoprávne odôvodnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2012